

således enligt sitt begrepp ej kan hafva några grader, utan är antingen sjelfmedvetandet såsom helt och hållet begripet, eller också ej kunskap, så måste han dock såsom mensklig på grund af den ändlighet och brist, som vidlåder allt menskligt, blifva mer eller mindre abstrakt samt i följd deraf framträda i ofvan anförda grader eller arter.

Dessa äro de resultat, till hvilka vi uti vår framställning af menskliga kunskapen kommit; men innan vi sluta att tala härom, torde det vara skäl att så väl till ytterligare förklaring af det sagda, som till bemötande af åtskilliga invändningar deremot, hvilka vanligen framställas, nu tillfoga några ord. Man vill först och främst ej gå in på, att allt, som innehålles i en verklig kunskap eller allt, som menniskan kan sägas veta, endast är yttringar af hennes eget jag eller former för hennes sjelfmedvetande. Grunden till att man ej inser detta, är den, att man ej nog strängt fattar kunskapens begrepp. Kunskap kan ju tydligen ej kallas annat, än hvad som är fullt begripet eller är ett begrepp. Begreppet är något helt och hållet inre eller jag sjelf uti den handling, då jag klart uppfattar eller begriper